

Utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannik nr. 20, 23. november 2015-meersumik UPA2021-imut allanngortitseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, taamaalilluni pisortanit utoqqalinersianik pisartagaqarsinnaaneq 66-inik ukioqalernermit pisussanngorlugu allanngortinneqarluni.
(Partii Naleqqap Inatsisartuni gruppia)

aamma

Kalaallit Nunaanni utoqqalinermi pensionisiat tunngaviusumik aningaasartaata Qallunaat Nunaanni utoqqalinermi pensionisiat tunngaviusumik aningaasartaannut Qallunaat Nunaannilu soraarnerussutisiamik aaqquissuussinerup nalimmassarnissaanut Naalakkersuisut UKA2021-mi siunnersuummik saqqummiusseqqullugit peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut.
(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit)

pillugit

Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap

siunnersuutit aappassaaneerneqarnerannut

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ataatsimiititaliap suliarinninnermini uku ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Malene Vahl Rasmussen, Demokratit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Mikivsus Thomassen, Inuit Ataqtigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviasen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Bo Martinsen, Demokratit
Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviasen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Stine Egede, Inuit Ataqtigiit

UKA2020-imi oktoberip 27.-iani siullermeerinninnerup kingorna siunnersuut ataatsimiititaliap misissorpaa.

1. Siunnersuutit imarisaat siunertaallu

1

Imm. 118 tassaavoq, utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannik nr. 20, 23. november 2015-imeersup UPA 2021-imut allanngorteqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik aalajangiiffigisassatut siunnersuut, taamaalilluni utoqqalinersiaqalernissamut 66-inik ukioqalernissamut allanngortinneqarluni.

Imm. 180 tassaavoq, Kalaallit Nunaanni utoqqalinermit pensionisiat tunngaviumik aningaasartaasa Qallunaat Nunaanni utoqqalinermit pensionisiat tunngaviumik aningaasartaannut Qallunaat Nunaannilu soraarnerussutisiaqarnermik aaqquissuussinerup nalimmassarnissaanut Naalakkersuisut UKA2021-mi siunnersuummik saqqummiusseqqullugit peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

2. Siunnersuutit Inatsisartunit siullermeerneqarneri

Pitsanngorsaasoqarnissaa isumaqatigiissutigineqarpoq, utoqqaalli atugarisaasa pitsanngorsarneqarnissaannut qanoq pitsaanerpaamik aningaasatigut angusaqarfigineqarnissaa isumaqatigiinnigissutaammat siunnersuutit ataatsimiititaliami suliarineqartussanngorlugit innersuunneqarput.

3. Siunnersuutit aningaasatigut kingunerisassa

Inatsisartut suleriaasianni § 33, imm. 1-imi allassimavoq aalajangiiffigisassatut siunnersuutip piviusunngortinneqarnissaanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai siunnersuummut tunngavilersuutinut allanneqassasut.

Ukiumut 35 mio. kr.-t nalinginik 2030-imilu ukiumut 50 mio. kr.-inut qaffariaateqarnissaanik aningaasatigut kinguneqarnissaanik imm. 118-imut siunnersuuteqartup allassimagaa ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Tamatuma saniatigut inatsisip allanngortinneqarnissaa kingumoortumik 1. januar 2021-imi atuutilersinneqassasoq siunnersuuteqartup kissaatigaa.

Imm. 180 aningaasatigut kingunerisassai ilanngaait ilanngaatigereerlugit ukiumut 28,6 mio. kr.-it missaanni aningaasartuuteqarfiussaaq, aamma siunnersuutip suliarineqarneranut atatillugu allaffissornikkut aningaasartuutit AC-tut atorfiup ukiup ataatsip nalinganik, tassa 500.000 kr.-inik naatsorsorneqarluni.

Aningaasatigut kingunerisassatut paasissutissiissutigineqartunut ataatsimiititaliaq oqaaseqaatissaqanngilaq.

4. Ataatsimiititaliap siunnersuutinik suliarinninnera

Siunnersuutit siullermeerneqarnerani ersarissivoq, partiit tamarmik utoqqaat aningaasatigut atugarisaasa periarfissaasalu iluarsiivigineqarnissaannik ujartuisut, aammalu toqqissisimalluni utoqqalinermit aningaasat pingaaruteqartorujussuusut ataatsimiititaliamit nalilerneqarpoq.

Siusinnerusukkut isumaliutissiissut UKA 2019/144 ataatsimiititaliamit innersuussutigiumaneqarpoq, tassani utoqqalinersiallit isertitaqarnissamut periarfissaat pillugit apeqqutit annertuut allaaserineqarput. Isumaliutissiissumilu matumani ilaatigut pineqarput utoqqalinersiaqalernissamut ukiorititat 66-inut appartinneqarnissaat (pilersaarutit malillugit 1. januar 2021-imi 66-iniit 67-inut qaffanneqartussat) ilaatigullu tunngaviusumik utoqqalinersiat qaffanneqarnissaat, taamaalilluni danskit tunngaviusumik utoqqalinersiaattut annertussuseqalersillugit. Utoqqalinersiallit assigiinngitsunik pisariaqartitsinerannik siusinnerusukkut isumaliutissiissummi oqaatigisani ataatsimiititaliap aalajangiusimavaa, taamaattumillu isumaqarluni siunnersuutit nutaat marluk utoqqalinersialinnut assigiinngitsunut iluaqusiissasut. Immikkoortoq 118 naapertorlugu sivisuumik suleruleernerup kingorna 66-inik ukioqalernermit utoqqalinersiaqalernissamut periarfissaq iluaqutaassasoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq, akerlianilli immikkoortoq 180-imik akuersinerup tunngaviusumik utoqqalinersiat tamarmik qaffanneqarnissaannik taamaalillunilu aningaasat nammineq atorsinnaasat qaffanneqarnerinik kinguneqassalluni.

Utoqqalinersiat qaffanneqarnerisa inissianut tapiissutit annikillisinneqarnerinik kinguneqassasoq Naalakkersuisut akissuteqaamminni erseqqissaassutigaat. Taamaattumik inissianut tapiissutisinnissamut periarfissat pillugit maleruagassat aalajangersakkallu allannortinnagit immikkoortoq 118 akuerineqarnissaa ajornartorsiutitaqassasoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Innuttaasut ukiumikkut ineriartorerata kingunerissavaa inuit sulisinnaasut ikinnerulernerat akerlianillu inuunertusiartortoqarneranik utoqqaallu amerliartorerannik Naalakkersuisut ernumassuteqarnerat ataatsimiititaliamit isumaqatigineqarpoq. Minnerunngitsumilli ataatsimiititaliamit kissaatigineqarpoq nutarterinissat utoqqarnit tamanit iluaqutigineqarumaartut aammalu nutarterinernik eqqarsaatigilluakkanik pisariaqartitsisoqarneranik Naalakkersuisut isumaqarnerat ataatsimiititaliamit isumaqatigineqarpoq. Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut erseqqissaatigaat, pisussaaffigalugu utoqqalinersiaqalernissamut katersat ukiualuit qaangiuppata aatsaat tamakkiisumik atuutilersinnaasut.

Taamaattumik utoqqaat ullumikkut iluaqutiginnaasaanik aaqqiisoqarnissaa pisariaqartoq ataatsimiititaliaq ersarissumik isumaqarpoq.

5. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

- *Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumumeersut Demokraatineersullu siunnersuutit marluusut itigartitsissutigineqarnissaat inassutigaat*
- *Inuit Ataqtigiiit ikinnerussuteqarlutik ima oqaaseqaateqarput:*
Siunnersuutit pineqartut nunatsinni ataqqinartumik utoqqalisinnaanermut tunngavissiiisussaapput.

Maannali aammaarluta uppersivarpup Naalakkersuisooqatigiit Siumut siuttoralugu qanoq equngasumik pingaarnersiuersut. Tassalu peqareeqisut pinikkaluttuinnarnissaannut tuavionerpaamik aqutissiuussippup utoqqaalli atugaanut pitsanngorsaaniarnerit akissaqarfiginagit naqissusiillutik. Naak qineqqusaarnerit tamaasa aqqiliivillugit oqariartortaluarlutik. Uppersivarpup iluareqqusaarluni tusarnersaarutaannaasarsimasut. Aaqinnissaallu piffissanngortorlu pissillutik qimaasarpup, tamanna siorna UKA19-imi aamma takuarpup.

Naak inatsisartut ataatsimiinneranni amerlanerussuteqartut siunnersuutitut marlunnut utoqqartatta atugarisaannut pitsanngorsaataasinnaasunik, ulluinnarnilu atugarisaannut oqinnerulersitsisussanik ukiorpassuarni oqallisaasimasunut akuersaarlutik oqariartuuteqaraluartut ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqarnerani paasinarsivoq Inuit Ataqatigiit sinnerlugit ataatsimiititaliami ilaasortaataasa kisimiillutik akuersaaraat.

Tamanna uggornartorujussuuvuq, ataatsimiititaliami Inuit Ataqatigiinniit sakkortuumik piunasaqaatigigaluarparpup siunnersuutit taakku marluk akuerineqarnissaat, siunnersuutit piviusunngortinneqarnissaannut aporfiusinnaasut piiarneqarnissaat anguniarlugu piaartumik misissuisitsinissamik aporfiillu piiarneqarnissaannik anersaaqarluta siunnersuutit ukiorpassuarni eqqartorneqareersimasut piviusunngortinnissaannut periarfissaqarluta misigisimagaluarluta ikinnerussuteqarluta siunnersuutaasut ilungersorluta tapersorsoraluarpagut.

Ilaatigut inigisanut tapisiaqartitsisarnermut tungasunik aporfeqarnerup misissuiffigeriarlugu utoqqarnut atuuttussamik allannguutissamik siunnersuuteqarsinnaaneq anguniarlugu misissoqqugaluarparpup utoqqarnuinaq atuuttumik ininut tapiissuteqartarnermut tungasumik suliaqartoqarsinnaanera, siunnersuutit piviusunngortinneqarsinnaanerannut aqutissiuvisinnaasunik ujartuigaluarpagut piviusunngortinneqanngitsunilli.

Aporfiit taakkartorneqartut pingaarnersiuilluta ingerlatsinissatsinnik taakkartoraluarparpup assersuutigalugu selskabsskattip appartinneqarnera, biilnut aningaasartuutaasartut tamakkuli tamarmik tusaaneqaratik siunnersuutit ukiorpasuarni qineqqusaarutaasarsimasut piviusunngortinneqarnissaat utoqqartatta sivisuumik sulisimasut nunatsinni ataqqinartumik atugassaqartitaalernissaat amerlanerussuteqartunit itigartinneqarmat assorujussuaq uggoraarpup.

Misigisimanarpoq aammaarluni utoqqaat qineqqusaarutaasimasut piffissarlu atugaannut pitsanngorsaataasussanik kinguneqartussaasut naalakkersuisooqatigiit pingaarnersiueriaasiannik ersersitsisoq tassalu nunatsinni utoqqartatta atugarisaasa pitsanngorsarneqarnissaat pingaarnertinneqanngitsooq. Illuatungaani peqareersut pinikkaluttuinnarnissaat suliarineqarluni.

Ullutsinni nalunngilarput utoqqartavut amerlasuut nunatsinni utoqqaliumanatik atugassarititaasunik pitsaanerusunik atugaqarusullutik nunatta avataannut nuuttartut, tamanna inuiaqatigiittut annertuummik annaasaqaatigisarparput, ilisimasat, misilittakkat, ilaqutariinnermi ataatsimoorneq aningaasallu annaasarpagut, nunatta iluani atugassarititaasut minnerpaamik utoqqalinersiaqarnerup naalagaaffeqatitta iluani assigiissarneqarsinnaannerat taamaaliornikkut nuttarnerup annikillisinneqarsinaanera, inatsisartut amerlanerussuteqartut akuersaagaat ataatsimiititaliami Inuit Ataqtigiit ikinnerussuteqarluta pitsanngorsaataasinnaasunut piffissaalluartuusoq isumaqarluta illersorparput.

Eqqaamassavarpullu periusissisiernerinnarmi utoqqaat atugarisaat iluarsineqarnaviangimmata aatsaalli inatsisunik allannguinnermi utoqqaat atugarisaat pitsanngorsarneqarsinnaammata. Anignaasaqarnermut Naalakkersuisoq ukiaq manna innuttaasut akerliussutsimik takutitsineranni oqariartorpoq aningaasaateqatigattagoq mittarfiliornissamut akissaqarpugut, taamaassimappat utoqqartavut aamma akissaqarfignissaavagut.

6. Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Siumumeersut Demokraatineersullu Naalakkersuisunut ima kaammattuuteqarput:

- Utoqqaat timimikkut nungullarsaataasumik suleruleernerisa kingorna 65-inik ukioqalernermi periarfissaareersup attatiinnarneqarnissaa qulakkeerumallugu Naalakkersuisut suliaqassasut amerlanerussuteqartut kaammattuutigaat.
- Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut kaammattuutigaat kommuunini sullissinerup sivilunerpaamik qaammatini pingasuni sivilussuseqartarnissaannik Naalakkersuisut suliaqassasut aammalu tamassuma qulakkeerneqarnissaa anguniarlugu aningaasanik immikkoortitsisoqassasoq.

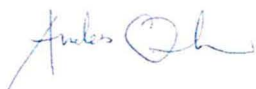
Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni matumuuna siunnersuut ataatsimiititaliap aappasaaniigassanngortippaa.

Malene Vahl Ramussen
Siulittaasoq

Mikivuk Thomassen
Siulittaasup tullia

Anders Olsen

Nikkulaat Jeremiassen

Bo Martinsen

Stine Egede

Mariane Paviassen